

Sjávarútvegs- og landbúnaðarnefnd Alþingis
Aðalstræti 8-10
150 Reykjavík

Hafnarfirði, 3. júní 2009

Athugasemd við matvælafrumvarpið, 258 mál, 136. þingi.

Hvalur hf. óskar eftir því að koma á tveimur ábendingum við endurskoðun matvælalöggjafarinnar, sbr. 258. mál, sem lagt var fram á síðasta þingi.

Íslensk matvælalöggjöf verður eftir samþykkt bandormsins samræmd löggjöf Evrópusambandsins til að uppfylla kröfur EES samningsins um óhindruð viðskipti með sjávarafurðir og önnur matvæli inn á Evrópska efnahagssvæðið. Matvæli eru engu að síður flutt á aðra markaði utan Evrópusambandsins og mikilvægt að skýrt sé hvaða reglur gildi um útflutning frá Íslandi á aðra markaði.

Í matvælafrumvarpið vantar almennt ákvæði um útflutning matvæla í lög um matvæli nr. 93/1995, eins og kveðið er á um í 12. gr. reglugerðar 178/2002/EB. Þetta er sambærileg athugasemd og er að finna á bls. 38 í álitargerð sem unnin var fyrir Bændasamtök Íslands frá 3. september 2008.

Tillaga að nýrri lagagrein sem 20. gr. a, í lögum nr. 93/1995:

„Þau matvæli og fóður sem flutt eru frá landinu til landa utan Evrópusambandsins skulu uppfylla ákvæði þessara laga, nema annars sé krafist af innflutningslandi.

Ef samþykktur hefur verið tvíhliða samningur milli Íslands og innflutningslandsins utan Evrópusambandsins, þá má flytja út matvæli og fóður til innflutningslandsins sem uppfyllir ákvæði þess samnings.

Viðurkennd skjöl og vottorð skulu fylgja sendingum með matvælum og fóðri sem flutt er inn eða út eða er í flutningi milli landa.“

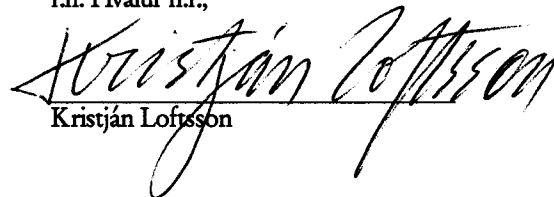
Í matvælafrumvarpið þarf jafnframt að áréttta gildandi ákvæði um að heimilt sé að nota hvaðaafurðir í fóður á innanlandsmarkað. Um þetta er fjallað í núgildandi reglugerð 105/1949, um umbúnað og vinnslu hvalkjöts. Samkvæmt henni er hvalkjöt flokkað í þrjá flokka, en í þriðji flokkurinn tekur til þess kjöts sem fellur til vinnsluna og er heimilt að nota til fóðurgerðar.

Tillaga að nýrri málsgrein í 7. gr.b., í lög nr. 22/1994 um eftirlit með fóðri, áburði og sáðvöru

„Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er heimilt að nota dýraprótein sem unnið er úr fiski og sjávarspendýrum sem fóður eða til fóðurgerðar fyrir búfé og eldisfisk.

Með þessum hætti er verið að staðfesta gildandi reglugerð um vinnslu hvalkjöts í endurskoðaða fódurlöggjöf.

Virðingarfyllst,
f.h. Hvalur h.f.,

Kristján Lofsson

Afrit: Hr. Baldur P. Erlingsson, SLR.

Hjálagt:

- Tilvísun til 12. gr. reglugerðar 178/2002/EB
- Ljósrit úr álitargerð frá 3. september 2008, sem unnin var að beiðni Bændasamtaka Íslands
- Reglugerð nr. 105/1949, um umbúnað og vinnslu hvalkjöts

Aðsetur/Head office:
Reykjavíkurvegi 48
220 Hafnarfjörður
Ísland/Iceland

Pósthólf/Postal address:
P.O. Box 233
222 Hafnarfjörður
Ísland/Iceland

Sími/Tel.: + 354 555 0565
Bréfasími/Fax: + 354 555 1741
Kt.: 650169-6549
kl@hvalur.is

Banki/Bankers:
Landsbanki Íslands hf.
Aðalstræti 11
Reykjavík, Ísland/Iceland

REGLUGERÐ EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS (EB) nr. 178/2002

frá 28. janúar 2002

um almennar meginreglur og kröfur samkvæmt lögum um matvæli, um stofnun Matvælaöryggisstofnunar Evrópu og um málsmeðferð vegna öryggis matvæla

EVROÞUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HAFNA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 37., 95. og 133. gr. og b-lið 4. mgr. 152. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,

með hliðsjón af álitum svæðanefndarinnar ⁽³⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251. gr. í sáttmálanum ⁽⁴⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Frjálsir flutningar öruggra og heilnæmra matvæla er ein af grunnstoðum innri markaðarins og stór þáttur í því að vernda heilsu og velsæld þjóðfélagsþegnanna og félagslega og efnahagslega hagsmuni þeirra.
- 2) Við framkvæmd stefnumála Bandalagsins ber að tryggja lífi og heilsu manna víðtæka vernd.
- 3) Flutningar matvæla og fódurs innan Bandalagsins geta því aðeins orðið frjálsir að ekki ríki verulegt ósamræmi milli krafna aðildarríkjanna um öryggi matvæla og fódurs.
- 4) Mikið ósamræmi ríkir milli laga aðildarríkjanna um matvæli að því er varðar hugtök, meginreglur og

málsmeðferð. Þegar aðildarríkin samþykkja ráðstafanir um matvæli getur slíkt ósamræmi hindrað frjálsa flutninga matvæla og leitt til ójafnra samkeppnisskilyrða og haft með þeim hætti bein áhrif á starfsemi innri markaðarins.

- 5) Því er nauðsynlegt að samræma hugtök, meginreglur og málsmeðferð til að mynda sameiginlegan grundvöll fyrir ráðstafanir sem gerðar eru í aðildarríkjunum og á grundvelli Bandalagsins og varða matvæli og fóður. Þó er nauðsynlegt að gefa nægilegan tíma til að aðlaga ósamrýmanleg ákvæði í gildandi löggjöf, jafnt í einstökum aðildarríkjum sem á grundvelli Bandalagsins, og sjá til þess að viðeigandi löggjöf sé beitt með hliðsjón af meginreglum þessarar reglugerðar þar til þessari aðlögun er lokið.
- 6) Þar eð vatns er neytt beint eða óbeint í líkingu við önnur matvæli á það sinn þátt í þeim heildarvæðingum sem neytendur verða fyrir frá efnunum sem þeir innbyrða, svo sem aðskotaefnum og örverum. Þegar hafa verið settar reglur um neysluvatn í tilskipunum ráðsins 80/778/EBE ⁽⁵⁾ og 98/83/EB ⁽⁶⁾ og því nægir að taka vatnið til greina frá og með þeim stað þar sem það skal vera í samræmi við tiltekin gildi eins og um getur í 6. gr. tilskipunar 98/83/EB.
- 7) Í lögum um matvæli er rétt að setja kröfur um fóður, t.d. um framleiðslu þess og notkun, ef fódrið er ætlað dýrum sem gefa af sér afurðir til manneldis. Þetta hefur ekki áhrif á samsvarandi kröfur sem gerðar hafa verið fram til þessa og sem gerðar verða í síðari löggjöf um fóður sem tekur til allra dýra, þ.m.t. gæludýra.
- 8) Bandalagið hefur kosið að hafa víðtæka heilsuvernd að leiðarljósi við samningu laga um matvæli sem beitt skuli án mismununar, hvort sem viðskiptin með matvælin eða fódrið fara fram á innri markaðnum eða á alþjóðavettvangi.

⁽¹⁾ Stjtið. EB C 96 E, 27.3.2001, bls. 247.

⁽²⁾ Stjtið. EB C 155, 29.5.2001, bls. 32.

⁽³⁾ Álit var skilað 14. júní 2001 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum EB).

⁽⁴⁾ Álit Evrópuþingsins frá 12. júní 2001 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum EB), sameiginleg afstaða ráðsins frá 17. september 2001 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum EB) og ákvörðun Evrópuþingsins frá 11. desember 2001 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum EB). Ákvörðun ráðsins frá 21. janúar 2002.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB L 229, 30.8.1980, bls. 11. Tilskipunin var felld niður með tilskipun 98/83/EB.

⁽⁶⁾ Stjtið. EB L 330, 5.12.1998, bls. 32.

7. gr.

Varúðarreglan

1. Í sérstökum tilvikum, þar sem mat á fyrirliggjandi upplýsingum leiðir í ljós möguleika á heilsuspillandi áhrifum en vísindaleg óvissa ríkir áfram, er heimilt að samþykkja nauðsynlegar bráðabirgðaráðstafanir í áhættustjórnun til að tryggja þá viðtæku heilsuvernd sem Bandalagið hefur kosið sér uns fengist hafa frekari vísindalegar upplýsingar fyrir umfangsmeira áhættumat.

2. Ráðstafanir, sem eru samþykktar á grundvelli 1. mgr., skulu vera í réttu hlutfalli við markmiðið og ekki hamla viðskiptum meira en nauðsynlegt er til að ná fram þeirri viðtæku heilsuvernd sem Bandalagið hefur kosið sér, að teknu tilliti til tæknilegrar og efnahagslegrar hagkvæmni og annarra þátta sem nauðsynlegt er að skoða í viðkomandi máli. Ráðstafanir skulu endurskoðaðar innan eðlilegs tíma miðað við eðli þeirrar áhættu fyrir líf eða heilbrigði manna, sem greind hefur verið, og þá tegund vísindalegra upplýsinga sem þarf til að eyða vísindalegri óvissu og til að framkvæma umfangsmeira áhættumat.

8. gr.

Vernð hagsmuna neytenda

1. Í lögum um matvæli skal leitast við að vernda hagsmuni neytenda og gefa neytendum kost á upplýstu vali með tilliti til matvællanna sem þeir neyta. Í lögnum skal leitast við að fyrirbyggja:

- a) sviksamlegar eða villandi starfsvenjur,
- b) svikin matvæli, og
- c) aðrar starfsvenjur sem gætu villt um fyrir neytendum.

2. ÞÁTTUR

MEGINREGLUR UM GAGNSÆI

9. gr.

Samráð við almenning

Við undirbúning, mat og endurskoðun á lögum um matvæli skal hafa opið og gagnsætt samráð við almenning, beint eða við fulltrúa hans, nema málið sé svo brýnt að því verði ekki við komið.

10. gr.

Upplýsingar til almennings

Leiki rökstuddur grunur á um að tiltekin matvæli eða fóður hafi í för með sér áhættu fyrir heilbrigði manna eða dýra skulu opinber yfirvöld gera viðeigandi ráðstafanir, sem

miðast við eðli, alvarleika og umfang þessarar áhættu, til að upplýsa almenning um eðli áhættunnar fyrir heilbrigði og tilgreina, eins nákvæmlega og unnt er, matvælin eða fóðrið sem um er að ræða, tegund matvæla eða fóðurs, þá áhættu sem kann að vera á ferðum og ráðstafanir sem hafa verið gerðar eða verða gerðar á næstunni til að fyrirbyggja, draga úr eða eyða þessari áhættu, sbr. þó ákvæði gildandi laga Bandalagsins og aðildarríkjanna um aðgang að skjölum.

3. ÞÁTTUR

ALMENNAR SKYLDUR Í VIÐSKIPTUM MEÐ MATVÆLI

11. gr.

Matvæli og fóður sem eru flutt inn í Bandalagið

Matvæli og fóður, sem eru flutt inn í Bandalagið til setningar á markað í Bandalaginu, skulu uppfylla viðeigandi kröfur í lögum um matvæli eða skilyrði, sem Bandalagið viðurkennir að minnsta kosti sem jafngild, eða kröfur í sérsamningi milli Bandalagsins og útflutningslandsins ef slíkur samningur hefur verið gerður.

12. gr.

Matvæli og fóður sem eru flutt út frá Bandalaginu

1. Matvæli og fóður, sem eru flutt út eða endurútlutt frá Bandalaginu til setningar á markað í þriðja landi, skulu uppfylla viðeigandi kröfur í lögum um matvæli nema annars sé krafist af yfirvöldum innflutningslandsins eða samkvæmt lögum, reglugerðum, stöðlum, reglum um starfsvenjur og annarri lagalegri eða stjórnsýslulegri málsmeðferð sem kann að vera í gildi í innflutningslandinu.

Í öðrum tilvikum, nema þegar matvæli eru heilsuspillandi eða fóður er ekki öruggt, er aðeins hægt að flytja út og endurútflytja matvæli og fóður ef lögbær yfirvöld ákvörðunarlandsins hafa veitt beint leyfi til þess eftir að hafa fengið ítarlegar upplýsingar um ástæðurnar og aðstæðurnar sem leiddu til þess að ekki var hægt að markaðssetja viðkomandi matvæli eða fóður í Bandalaginu.

2. Þegar ákvæði tvíhliða samnings milli Bandalagsins eða eins aðildarríkja þess og þriðja lands eiga við skulu matvæli og fóður, sem eru flutt út frá Bandalaginu eða viðkomandi aðildarríki til viðkomandi þriðja lands, uppfylla þessi ákvæði.

BÆNDASAMTÖK ÍSLANDS

Sjávarútvegs- og landbúnaðarnefnd Alþingis
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Alþingi
Erindi nr. P 135/3149
komudagur 11.9.2008

Reykjavík, 11. september 2008
EBI/hó

Efni: Efni: Beiðni um umsögn BÍ um: Þskj. 825 — 524. mál. Frumvarp til laga um breytingar á ýmsum lögum vegna endurskoðunar á undanþágum frá I. kafla I. viðauka við EES-samninginn og innleiðingar á reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 178/2002 frá 28. janúar 2002 auk afleiðdra gerða. (Lagt fyrir Alþingi á 135. löggjafarþingi 2007–2008.)
Tilv: 2008040009

Á stjórnarfundum Bændasamtaka Íslands þann 10. september sl. var gengið frá umsögn Bændasamtaka Íslands vegna ofangreinds frumvarps og fylgir umsögnin hér með.

Virðingarfyllt
f.h. Bændasamtaka Íslands

Eiríkur Blindell

greinar mættu vera skýrari til að fullnægja ákvæðum 11. gr. reglugerðar 178/2004 að álitum undirritaðra.

Því er lagt til að setja nýja grein í frumvarpið, en nota má eftirfarandi texta sem tillögu:

Matvæli og fóður sem flutt er til landsins skal uppfylla ákvæði þessara laga og þeirra reglugerða sem settar eru á grundvelli þeirra.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. 10. gr. af alþjóðsamningnum er milli útflutningslands og Íslands má flytja inn matvæli og fóður á grundvelli ákvæða þess samnings svo framarlega sem slíkt brýtur ekki gegn ákvæðum um matvælaöryggi.

D.

Í frumvarpið vantar ákvæði um útflutning, eins og kveðið er á um í 12 gr. reglugerðar 178/2004. Þetta skiptir máli fyrir matvælaeiðnaðinn þar sem komið er í veg fyrir að framleiddar séu lággæða vörur til útflutnings til landa utan EES. Slíkur útflutningur gæti skaðað ímynd íslenskrar matvælaframleiðslu. ESB -reglur kveða einnig á um þann möguleika að gerðir séu sérstakir samningar við einstök lönd sem hafa aðrar kröfur en gilda innan EES.

Eftirfarandi texti er settur fram sem tillaga í þremur liðum sem gæti verið grunnur að nánari útfærslu:

x

Þau matvæli og fóður sem flutt eru frá landinu til landa utan EES skulu uppfylla ákvæði þessara laga nema annars sé krafist af innflutningslandi svo framarlega sem matvælin uppfylla ákvæði um matvælaöryggi.

Ef samþykktur hefur verið alþjóðsamningur milli Íslands og innflutningslandsins, þá má flytja út matvæli og fóður til innflutningslands sem uppfyllir ákvæði þess samnings, svo framarlega sem þau uppfylla ákvæði um matvælaöryggi.

y

Alþjóðlega viðurkennd skjöl og vottorð skulu fylgja sendingum með matvælum og fóðri sem er flutt inn eða út eða er í flutningi milli landa.

Skjöl og vottorð sem getið er um í 1. mgr. skulu vera frumrit sem auðkennd eru með hlaupandi númeri og skrifuð á skrifuð á íslensku og tungumáli innflutningslandsins.

z

Matvæli sem flutt eru til landsins og eru ætluð til neyslu um borð í millilandafarartækjum eru undanþegin ákvæðum fyrri greina. Ráðherra setur nánari reglur um meðferð slíkra matvæla.

Matvæli og matvælaleifar sem flutt eru til landsins um borð í millilandafarartækjum og ætluð voru til neyslu um borð skal meðhöndla eins og kveðið er á um í lögum nr. 25/1993 um dýrasjúkdóma og varnir gegn þeim, með áorðnum breytingum.

E.

Í reglugerðum ESB er lögð áhersla á að aðstoða lítil og meðalstór fyrirtæki. Það er þekkt staðreynd að það getur verið erfitt og flókið fyrir stjórnendur þeirra að setja upp innra eftirlit. Því hefur ESB útbúið eigin leiðbeiningar auk þess sem heimildir finnast í reglugerðum til að nota leiðbeiningar sem starfsgreinar útbúa sjálfar. Þetta gæti t.d. verið nokkurs konar staðlað innra eftirlit þar sem er að finna allar verklagsreglur og eyðublöð. Slíkar leiðbeiningar hafa verið gefnar út og eru í notkun í aðildarríkjum ESB.

Ákvæði af þessu tagi eru talin mikilvæg fyrir landbúnaðinn og úrvinnslufyrirtæki. Það horfir því til bóta að vísa til slíkra reglna með einhverjum hætti í löggjöf. Því er lagt til að bæta við frumvarpið grein um þetta efni.

F.

Í frumvarpinu er hvergi getið um nýfæði, fæði sem ætlað er sykursjúkum né erfðabreytt matvæli. Það getur verið mikilvægt fyrir íslenskan landbúnað að þessar fæðutegundir séu skilgreindar þannig að hægt sé ákveða hvernig þær verða meðhöndlaðar.

Lagt er til að bæta greinum við frumvarpið sem skilgreina þær annars vegar og fjalla um meðhöndlun þeirra hins vegar.

G.

Lagt er til að bæta í lögum nýrri grein um að Matvælastofnun útbúi neyðaráætlun (sjá 13 gr. 882/2004). Það er mikilvægt atriði fyrir alla, ef upp koma alvarleg tilfelli svo sem matareitranir eða -sýkingar, að málin séu tekin fyrir án tafa og á skipulega hátt. Ákvæði um þetta vantar í frumvarpið.

Lagt er til að bæta við eftirfarandi grein:

Matvælastofnun ber að setja upp neyðaráætlun sem nota skal ef fólki eða dýrum stafar bráð hættu af matvælum eða föðri sem ekki er hægt að koma í veg fyrir með gildandi ákvæðum. Áætlunin skal fjalla um aðstæður sem gætu leitt til aðgerða, verklag, upplýsingaflæði og samskipti.

REGLUGERÐ

um vinnslu og umbúnað á hvalkjöti.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Hvalkjöt, sem ætlað er til sölu, skal farið með og búið um samkvæmt reglum þessum.

2. gr.

Hvalveiðimönnum og þeim, sem verka og búa um hvalkjöt, er skylt að hlýta þeim reglum, sem atvinnumálaráðuneytið setur í samráði við dýralækna og eftirlitsmenn á þessu sviði.

II. KAFLI

Blóðtæming, kviðrista og hvaldráttur.

3. gr.

Alla hvali, sem dregnir eru á land til vinnslu, skal blóðtæma, svo fljótt sem auðið er, þó aldrei síðar en $\frac{1}{2}$ klst. eftir aflífun. Blæðingin skal framkvæmd á þann hátt, að opna hinar stóru hálsslagæðar.

4. gr.

Á stórhveli skal strax gerð 2 metra löng kviðrista, svo að innfli losni meðan á drættinum stendur og sjór geti leikið um kviðholið til hreinsunar og kælingar. Smáhveli skal einnig rista á kvið, sé það ekki skorið strax um borð.

III. KAFLI

Hvalskurður á landi.

5. gr.

Hvalskurður skal hafinn um leið og hvalurinn er kominn að landi á þar til gerðum skurðfleti.

6. gr.

Skurðflötur verður að vera hreinn og hafa nægilegan halla, svo að vatn og blóð o. fl. geti runnið af honum. Kjötið má ekki snerta skurðflöt. Það skal skorið í hæfilega stór stykki og lagt í körfur, kassa eða vagna til flutnings beint í kælírum.

Í kælírumi skal kjötið strax eftir skurð hengt upp á króka úr alumínium eða ryðvörðum vír. Í kælírumi skal vera gegnumblástur og kjötið kælt þar í 5 til 3 gráður Celsius.

IV. KAFLI

Flutningur kjötsins til umbúastöðva og frystihúss.

7. gr.

Frá kælírumi skal kjötið flutt í alumíniumkössum eða þvillikum hreinlegum umbúðum til umbúastöðva. Meðan á flutningi stendur skal svo um kjötið búið, að hvorki regn, ryk eða önnur óhreinindi komist að því.

V. KAFLI

105

Matskröfur við afhendingu í hvalveiðistöð.

30. júlí

8. gr.

Hvalkjötsskoðun skal dýralæknir hafa á hendi. Allt óheilnæmt hvalkjöt skal dæma óhæft til manneidis, svo og ef eftirtaldir sjúkdómar eru fyrir hendi:

1. Blóðleysi (anæmia).
2. Mör-stór, með eða án dreps (gangræn).
3. Snikjudýr (parasítar) víða í kjöti.
4. Bjúgur í stórum stíl.
5. Megurð, megn.
6. Hitasótt (acut).
7. Gula.
8. Illkynja æxli.
9. Júgurbólga (acut, septic).
10. Melanosis (general).
11. Legbólga (acut, septic).
12. Þvag í blóði eða þvaglykt af kjöti.
13. Pericarditis (septic).
14. Lungnabólga (gangrænous).
15. Pyæmia.
16. Septicæmia eða septiskar eitranir.

9. gr.

Við afhendingu á verkunarstöð skal kjötið vera nýtt og laust við spik, þykkar himnur, lausar eða stórar sínar, fituhnykla, innyfli og hvítu himnuna milli spiklags og kjöts.

VI. KAFLI

Vinnustöðvar.

10. gr.

Vinnuherbergi, þar sem hvalkjöt er verkað og um það búið, skulu vera heilnæm og hjört, með vatnsleiðslum eða aðgangi að sjó, sem hægt sé að dæla inn eftir þörfum. Dýralæknar og eftirlitsmenn skulu hafa eftirlit með vinnuherbergjum. Sýnishorn af vatni má taka til rannsóknar. Reynist vatnið óhreint má stöðva starfsemi, þar til bót er á því ráðin. Til þess að vinnuherbergi geti talizt heilnæmt, verður gólf þess, veggir og loft að vera úr efni, sem auðvelt er að halda hreinu og beflausu. Sama gildir og um áhöldin, sem notuð eru.

11. gr.

Strangasta hreinlæti verður að hafa við alla vinnu við hvalskurðinn. Vinnuherbergi og áhöld skulu vandlega hreinsuð dag hvern að verki loknu. Allan úrgang skal tafarlaust fjarlægja frá þeim stöðum, þar sem hvalkjöt er verkað, geymt eða sett í umbúðir. Fólk, sem verkar og býr um kjöt, skal vera hreinlátt og þrifalega til fara. Bannað er að reykja og hrækja á vinnustöðvum. Skytt er og að gæta þrifnaðar úti umhverfis vinnustöðvar.

VII. KAFLI

Móttaka, hreinskurður, mat o. fl.

12. gr.

Við móttöku hvalkjöts, vigtun, flokkun og umbúnað skal forðast, að það sóttmengist eða rýrni að gæðum.

105

30. júlí

Kjötið skal hreinskorið á þar til gerðum borðum. Hið hreinskorna kjöt skal lagt á ristar, ef þörf gerist, og verður að vera vel kælt áður en það er sett í umbúðir.

13. gr.

14. gr.

Hvalkjöt er flokkað þannig:

A. Til manneldis:

I. flokkur: Steikarkjöt.

II. flokkur: Pylsukjöt.

B. Til skepnufóðurs eða áburðar:

III. flokkur: Úrgangskjöt.

Með steikarkjöt í I. flokki er átt við bita af hreinskornu hvalkjöti, skorið úr hrygg og síðuvöðvum hvalsins. Í því mega ekki vera himnur, spik, brjósk eða breiðar sinalengjur. Af minni sinatægjum má eigi vera nema mjög lítið í kjötinu.

Fita má ekki sjást í steikarkjöti.

Pylsukjöt er smáskorið kjöt og tungukjöt.

Allt annað kjöt er notað sem skepnufóður eða áburður.

15. gr.

Það er á valdi dýralæknis, sem kjötskoðunina annast, að banna að afhenda slæmt hvalkjöt til manneldis.

16. gr.

Gæðamat á hvalkjöti annast kjötmatsmenn undir umsjón yfirkjötsmatsmanns og ber þeim að hlíta þeim fyrirmælum, sem hann gefur. Kjötmatsmenn skulu skipaðir af hlutaðeigandi lögreglustjóra eftir tilnefningu yfirkjötsmatsmanns.

Á hvalveiðistöð skal ætíð starfa kjötmatismaður. Hann metur kjötið og flokkar strax og kjötskurður hefst, að svo miklu leyti sem framkvæmanlegt er þar á staðnum. Kjötmatismaður skal starfa á þökkunar- og frystistað og framkvæmir þar endanlegt mat og flokkun á kjötinu og sér um, að vinnubrögð þar séu öll hin beztu.

Kostnað við matið greiði hlutaðeigandi hvalveiðistöð, svo og þann kostnað, sem yfirmatsmaður kann að hafa varðandi eftirlitið o. þ. u. l.

17. gr.

Við framkvæmd hvalkjötsskoðunarinnar hafa dýralæknar og matsmenn aðgang að öllum vinnustöðvum og geymslustöðum. Þeir hafa og rétt til að opna umbúðir með hvalkjöti og taka sýnishorn af því til rannsóknar.

18. gr.

Skoðunarmenn geta stöðvað sendingar, ef verulega er brugðið út af settum reglum um vinnslu hvalkjötsins, umbúnað, frystingu eða flutning.

VIII. KAFLI

Umbúnaður á nýju og ísvörðu hvalkjöti.

19. gr.

Nýtt hvalkjöt, sem sent er og selt til manneldis innanlands, skal setja í hreina, nýja kassa af ákveðinni stærð eða aðrar umbúðir, sem viðurkenndar eru af yfirmatsmanni. Taki flutningur kjötsins lengri tíma en sólarhring, skal smámulinn ís látinn í kassana, ef aðrar kæliaðferðir eru ekki notaðar. Undir kassalokinu skal pergament- eða pergaloïdpappír látinn hylja kjötið.

Séu kassar með ísvörðu kjöti ekki sendir þegar af stað, verður að geyma þá á 105 svo köldum stað, að isinn bráðni ekki, nema að nýr is sé settur í kassana áður en 30. júlí þeir eru sendir af stað. Ekki má negla lokin á kassana fyrr en rétt áður en flutningur hefst.

IX. KAFLI

Verkun á frosnu hvalkjöti, umbúnaður, frysting og geymsla.

20. gr.

Í frystingu má aðeins láta gott hvalkjöt, sem verkað hefur verið samkvæmt settum reglum. Kjötið skal fryst strax og það er komið í umbúðir.

21. gr.

Við frystinguna má kjötið ekki koma í snertingu við kælivökva eða kælivélar.

22. gr.

Kjötið skal vera gegnfrosið innan 4 klukkustunda.

23. gr.

Hvalkjöt skal fryst og geymt í sérstökum kæliklefum. Hvalkjöt, sem ætlað er til skepnufóðurs, skal geymt út af fyrir sig í sérstökum klefum.

Skyt er verkstjórum hraðfrystihúsa að sjá um, að hvalkjötskössunum sé þannig hlaðið, að þeir séu að minnsta kosti 5—10 cm frá gólfi, veggjum og kælivélum. Kjötið skal geymt í 15 gr. C. kulda eða þar yfir.

X. KAFLI

Umbúðir og merking.

24. gr.

Hvalkjötsumbúðir skulu merktar:

1. Kjöttegund, sbr. 14. gr.
2. Þyngd.
3. Dagsetning frystingar, sé um hana að ræða.

Til merkingar skal notað: Brennimörk, gúmmistimpla eða merki úr málm.

XI. KAFLI

Flutningur á nýju og frystu hvalkjöti.

25. gr.

Fara skal varlega með hvalkjöt i kössum og öðrum umbúðum.

Við flutninga á landi og útskipun ber að varast harkalega og óhreinlega meðferð. Ekki má setja kassa með ísvörðu hvalkjöti upp á endann. Sérstaklega ber að forðast að láta lítt kælt kjöt liggja í umbúðum umfram það, sem nauðsynlegt er.

XII. KAFLI

Bann gegn innanlandssölu og útflutningi ýmsra tegunda hvalkjöts.

26. gr.

Ekki má flytja til útlanda aðra flokka hvalkjöts en steikarkjöt og pylsukjöt, sbr. 14. gr.

1949

218

105

27. gr.

30. júlí Bannað er að flytja út hvalkjöt, sem ekki er fryst samkvæmt fyrirmælum reglugerðar þessarar.

28. gr.

Bannað er að afhenda hvalkjöt, sem við skoðunina reynist ekki heilnæmt og nýtt eða vegna óbragðs getur ekki talizt hæf verzlunarvara.

29. gr.

Hvalkjöt, sem ætlað er til manneldis, skal við afsendingu vera þannig, að ætla megi það hæft til manneldis, þegar það er komið á ákvörðunarstað.

XIII. KAFLI

Undanþáguákvæði m. m.

30. gr.

Atvinnumálaráðuneytið getur sett nánari reglur og veitt undanþágu frá reglugerðarákvæðum þessum, ef það telur ástæðu til.

31. gr.

Prentað eintak þessarar reglugerðar skal vera á áberandi stað á öllum hvalveiðistöðvum og á öðrum vinnustöðvum, þar sem unnið er að hagnýtingu hvalkjöts.

32. gr.

Brot gegn reglugerð þessari varða sektum allt að 10000 krónum, ef ekki liggur þyngri refsing við að lögum.

Reglugerð þessi er hér með sett samkvæmt lögum nr. 92/1935 og lögum nr. 26/1949, til að öðlast gildi þegar i stað.

Atvinnumálaráðuneytið, 30. júlí 1949.

Bjarni Ásgeirsson.

Gunnl. E. Briem.

106

4. ágúst Staðfesting forsetans á skipulagsskrá fyrir „Gjafasjóð Sturlu Jónssonar, kaupmanns í Reykjavík, til minningar um foreldra hans, Jón Pétursson háyfirdómara og Sigprúði Friðriksdóttur“, útgefin á venjulegan hátt að mandatum af dómsmálaráðherra 4. ágúst 1949.

Skipulagsskráin er þannig:

SKIPULAGSSKRÁ

fyrir Gjafasjóð Sturlu Jónssonar, kaupmanns í Reykjavík, til minningar um foreldra hans, Jón Pétursson háyfirdómara og Sigprúði Friðriksdóttur.

1. Sjóðurinn nefnist Gjafasjóður Sturlu Jónssonar til styrktar fátækum börnum, er þarfnast spítalavistar á barnaspítala þeim, er kvenfélagið Hringurinn í Reykjavík gengst fyrir byggingu á.
2. Stofnfé sjóðsins er kr. 50000.00 — fimmtíu þúsund krónur — í 1. veðréttar-